

Årsplan for skoleåret 2021-2022

Årgang/klasse	Fag	Lærer
3. klasse	Dansk	Kirsten

Generelt

Eleverne i 3. klasse har ugentligt 10 lektioner i dansk. Lektionerne er placeret hver morgen og hver fredag, hvor der er 6 lektioner á 45 min. varighed og 4 lektioner á 35 min. varighed.

For overordnet beskrivelse af faget dansk på Vejrumbro Fri henvises til fagbeskrivelsen i faget.

Desuden er undervisningen tilrettelagt under hensyntagen til de færdigheds- og vidensmål, som Undervisningsministeriet har beskrevet inden for danskfagets fire kompetenceområder:

- Læsning
- Fremstilling
- Fortolkning
- Kommunikation

Ugestruktur

Der arbejdes ud fra en ugestruktur, som går igen fra uge til uge. I hver del er lagt vægt på bestemte elementer, som tilgodeser kompetenceområderne.

Klokken	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
8.25 - 8.35	Læsning	Læsning	Læsning	Læsning	Læsning
8.35 - 9.10	Fandango	Læseforståelse	Ida & Emil	Skrivning	Temafredag
9.10 - 9.45	Værksted/ Aktiv dansk	Diktat	Værksted/ Aktiv dansk		

Læsning

Hver morgen går eleverne i klassen efter morgensang og læser bøger svarende til deres individuelle niveau. I nogle uger vil læsetræningen bestå af læsespil, højtlesning og makkerlæsning.

Læseforståelse

Hver uge arbejdes der med læseforståelse. Det er vigtigt, at eleverne får nogle metoder og redskaber, som kan hjælpe dem til at skabe forståelse for det, de læser. Der arbejdes med før-, under- og efter- læsestrategier.

Til formålet bruger vi "Tid til MiniLæseforståelse", "Læs og forstå", "Sabelkatten", samt hæfterne "Du ka' læse og forstå". Eleverne arbejder individuelt og ikke nødvendigvis i det samme materiale samtidig.

Værksted/ Aktiv dansk

"Værksted" handler om, at eleverne selv vælger en værkstedsaktivitet mellem 5-6 "værkstedskort", som de kunne tænke sig at arbejde med. Et værkstedskort henviser til en bestemt type udfordring indenfor dansk; denne kan enten være en opgave i papirform eller bestå af konkrete materialer, f.eks. viklekort, bogstavsklodser, miniløk mm.

Vi har i klassen en "værkstedstavle", som eleverne hænger deres valg op på. Når opgaven er løst, godkender læreren den, og eleven kan vælge en ny opgave ud fra sine værkstedskort. Hvis eleverne mangler hjælp undervejs, kan de spørge en kammerat eller sætte deres navneklods op til læreren.

På en lektion når hver elev at arbejde med et eller to værkstedskort. Eleverne har ikke de samme værkstedskort, og der er stor mulighed for at målrette opgaver efter elevernes individuelle udfordringer.

I nogle lektioner udgår værkstedsundervisningen til fordel for en lektion med aktiv dansk. Aktiv dansk er en fælles aktivitet, hvor det handler om bevægelse kombineret med læring. Det kan være hentediklat, posteløb, læsestafet mm.

Diktat

Hver tirsdag har eleverne diktat. Vi bruger "Stav 2" og "Stav 3". Diktaterne er inddelt på tre niveauer. Ordforrådet er opbygget over det danske sprogs kerneord. Materialet giver mulighed for at arbejde systematisk med begyndende grammatik og staveregler.

Fandango

I grundbogen fra Fandango er den moderne børnelitteratur i fokus, og der arbejdes systematisk med elevernes udvikling som kompetente litteraturlæsere. Bogen er bygget op efter kapitlerne: Personkarakteristik, miljø, virkemidler, komposition, fortællere og synsvinkler, intertekstualitet og tema. På den måde kommer eleverne gennem vigtige teoretiske og analytiske elementer, samtidig med at de anvender dem i praksis.

Ida & Emil

Én gang om ugen skal eleverne arbejde digitalt med Den første læsning 2. De følger "Ida og Emil mod nye mål" på en sjov og motiverende måde, når de gennemfører en række læringsspil. De opnår et sikkert kendskab til de læse-, skrive- og stavestrategier, der baner vejen for flydende og selvstændig læsning og skrivning.

Skrivning

Hver torsdag er der fokus på elevernes skriveprogression. I løbet af året indføres der ugehistorier, hvor eleverne gives et oplæg ud fra hvilket, de skriver deres egen historie hjemme.

Til tider skal der også arbejdes i bogen "Bedre håndskrivning" af Christian Clemens, så eleverne øver bogstavernes skriveveje og får en flydende håndskrift. Internetsiden, typingstudy.com, vil også blive benyttet, så eleverne får kendskab til tastaturets opbygning og opøver deres færdigheder.

Temafredag

De tre dansk lektioner om fredagen samles til i alt 20 temafredage i løbet af skoleåret. De enkelte emner er beskrevet nedenfor i årsplanen.

Årskalender

Uge 32

Læseniveau og boganmeldelse

Indhold

Dagen bruges til at finde hver enkelt elevs læseniveau, samtidig med at eleverne lærer at anmelde en bog.

Efter et fælles oplæg på klassen om boganmeldelser, vælger eleverne to til tre frilæsningsbøger, som de vil lave en anmeldelse af, og læser bøgerne. De får

	<p>udleveret "anmeldelseskabeloner", som udfyldes. Hvis der er tid tilbage, kan eleverne logge ind på frilæsning.dk og tage et læseræs, eller lytte til/læse bøger.</p> <p>Læringsmål Eleverne</p> <ul style="list-style-type: none"> • kender deres eget læseniveau • har viden om teksters sværhedsgrad • kan udfylde en boganmeldelse • kan udtrykke og begrunde egen opfattelse af historier
Uge 33	<p>Bibliotekstur til Viborg</p>
Uge 34	<p>Stop og tænk</p> <p>Indhold Denne temadag skal vi arbejde med læsestrategien "stop og tænk". Strategien går ud på, at der undervejs i en tekst stoppes op og gøres en foreløbig status. Der tænkes over, hvem der er med i historien, hvad der indtil videre er sket, hvilket problem er opstået i historien, hvad er vigtigt for handlingen osv. Til formålet anvender vi to historier: "Frantz kommer op at slås" og "Nynne og Karin og nye venskaber" - begge skrevet af Katrine Marie Guldager.</p> <p>Når vi har behandlet de to tekster, får eleverne til opgave at vælge en af de fire hovedpersoner, som de herefter tegner, klipper ud og klistrer på et A3 stykke papir. Rundt om personen sættes små udklip med udsagn om vedkommende, så der dannes et fint billede af personen og dennes tanker, følelser og handlinger.</p> <p>Læringsmål Eleverne</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan anvende læsestrategien "stop og tænk" • kan fortælle, hvad de mener om en historie • kan skelne mellem hoved- og bipersoner i en historie, og fortælle om dem • kan deltage i en enkel fortolkning af historierne • kan bruge både billeder og tekst til at forstå en historie
Uge 37	<p>Alfons Åberg</p> <p>Indhold I dette forløb skal eleverne stifte bekendtskab med Alfons Åberg figuren, skabt af Gunilla Bergström. Vi skal se fem forskellige tegnefilm: "Er du fej?", "Fødselsdagsfest", "Alfons og hemmelige Svipper", "Der går tyve-Alfons" og "Alfons og Milla". Efter hver tegnefilm, som varer ca. 10 min., skriver vi på tavlen, hvad vi har lært om Alfons Åberg. Samtidig har hver tegnefilm et ligefremt budskab, som vi taler om og perspektiverer til klassens generelle trivsel.</p> <p>Når vi har set filmene, er tavlen fyldt af stikord om Alfons Åberg. Vi deler ordene op i ydre og indre personkarakteristik, og eleverne tegner et billede af Alfons Åberg og klipper cirkler og hjerter ud af karton og limer på rundt om deres tegning. I cirklerne skal stå den ydre karakteristik og i hjerterne den indre.</p> <p>Læringsmål</p>

	<p>Eleverne</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan genfortælle handlingsforløbet i historien • har viden om hovedindhold • kan fortælle om tid og sted i historierne • kan sætte hver tegnefilms tema i relation til eget og andres liv • har kendskab til indre og ydre personkarakteristik
<p>Uge 38</p>	<p>Nordens sprog</p> <p>Indhold</p> <p>Temaet tager udgangspunkt i sidste fredags emne om Alfons Åberg. Vi genser den tegnefilm, som eleverne synes bedst om, men denne gang på svensk. Vi taler om nogle af de svenske udtryk.</p> <p>Eleverne skal sammen to og to læse Alfons Åberg historier på computeren, hvor de først læser deres valgte historie på dansk og dernæst på svensk og norsk. Vi samler fælles op på klassen, og eleverne fortæller hinanden de forskellige ord og sætninger på svensk og norsk, som de har bidt mærke i.</p> <p>Dernæst er der et oplæg fælles på klassen, hvor eleverne får viden om de nordiske sprog og hvorfor de er så ens, som de er - Undervejs lytter vi til "Bjørnen sover" på dansk, norsk og svensk. Derefter arbejder eleverne i værksteder med memory spil, skrive- og tegneopgaver.</p> <p>Læringsmål Eleverne</p> <ul style="list-style-type: none"> • øger deres kendskab til de nordiske lande • kan forstå lette svenske og norske ord og sætninger • har viden om forskelle og ligheder ved enkle danske, norske og svenske ord og udtryk
<p>Uge 39</p>	<p>Ordklasser</p> <p>Indhold</p> <p>Eleverne skal denne fredag arbejde med 4 ordklasser: Navneord, udsagnsord, tillægsord og forholdsord. Ordene i de enkelte ordklasser har visse egenskaber til fælles, nemlig deres overordnede betydning, deres grammatiske funktion og deres bøjningsform.</p> <p>Efter et fælles oplæg arbejder eleverne i grupper. De skal på en ordjagt for at finde ordene, som hænger forskellige steder på skolen. Undervejs kategoriseres ordene efter ordklasse. Når alle ord er fundet, og eleverne i fællesskab har diskuteret sig frem til hvilken type ord, der er tale om, limes de på fire plancher svarende til ordklasserne.</p> <p>Læringsmål Eleverne</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • kan skelne ordklasserne navneord, udsagnsord, tillægsord og forholdsord fra hinanden • kan forklare hvordan de fire ordklasser bruges i sproget • kan bruge ord fra de fire ordklasser til at variere deres sprog
Uge 41	Trivselsuge og motionsdag
Uge 42	Efterårsferie
Uge 44 Mandag - onsdag: 3 danskdage	<p>Danskdage: Konger</p> <p>Indhold Vi skal arbejde med bogserierne "Konger 1" og "Konger 2", som samlet er 20 bøger om 20 forskellige danske konger. Undervisningen består mandag af en veksling mellem oplæg, højtlesning, opgaver, læsning i par og nedskrivning af stikord. Vi afslutter med, at hver elev vælger en konge og laver et "konge-kort" ud fra deres stikord til en fælles tidslinje, som vi hænger op i klassen.</p> <p>Tirsdag og onsdag handler det om tegneseriegenren: Hvordan ser en tegneserie ud, hvilke virkemidler bruges der, og hvordan er det direkte sprog anderledes end det beskrevne sprog. Eleverne skal derefter forsøge at omskabe en af kongebøgerne til en tegneserie. Sidst på onsdagen præsenterer eleverne deres tegneserier for hinanden.</p> <p>Læringsmål Eleverne</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan forberede læsning gennem samtale i klassen • kan læse en beskrivende fagtekst med forståelse • kan gengive for andre, hvad de har læst på en struktureret og overskuelig måde • har viden om stikords notatteknik • kan formulere undrespørgsmål til læst tekst • har viden om tegneseriegenrens virkemidler • kan lave en tegneserie • kan præsentere deres produkt på klassen
Uge 44	<p>Anton och sorgens pil</p> <p>Indhold Vi skal arbejde med "Anton och sorgens pil", som er en svensk billedbog af Katrine Marie Guldager. Anton er en glad dreng på 10, der elsker skolen, kammeraterne og såmænd også lærerne. En dag føler han dog pludselig, at han "bliver ramt af sorgens pil", som han selv udtrykker det.</p> <p>Da eleverne allerede har et kendskab til det svenske sprog læser de to og to bogen på svensk. De får også udleveret den danske udgave, så når de er i tvivl, kan de slå op heri og finde ordet/vendingen på dansk.</p> <p>Efter læsning af bogen får eleverne til opgave at lave et enderim eller krydsrim over temaet sorg. Digtet skal skrives på en malet baggrund, som er lavet i akvarel og passer til stemningen i digtet.</p>

	<p>Læringsmål Eleverne</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan forstå lette svenske ord og sætninger • kan finde tema i en historie • har viden om ende- og krydsrim • kan lave et digt, som passer til temaet
<p>Uge 48</p>	<p>Fabler</p> <p>Indhold Eleverne skal denne fredag høre om Æsop; hans liv og fabler. Vi skal læse fem fabler, som er korte historier om dyr, der kan tænke og tale. Dyrene opfører sig, som om de er mennesker. Fablerne har et budskab - en såkaldt morale - som skal fortælle læseren noget generelt om, hvordan mennesker opfører sig overfor hinanden.</p> <p>Eleverne deles ind i par og skal opføre fablerne som små rollespil. Derefter laver parrene også deres egen fabel og opfører dette som rollespil, hvor de andre i klassen skal prøve at gætte moralen i historien.</p> <p>Læringsmål Eleverne</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan fortælle hvad der er særligt ved en fabel • kan forklare hvad der menes med "morale" • kan genkende skrivemåden, der er særlig for fabler • har kendskab til hvem Æsop var • kan spille rollespil • kan identificere ukendte ord i tekst og tale
<p>Uge 50</p>	<p>Forfatterskab: Katrine Marie Guldager</p> <p>Indhold Vi har allerede læst flere historier af Katrine Marie Guldager og vil denne fredag komme hendes forfatterskab nærmere.</p> <p>Vi vil også udvælge nogle enkelte bøger fra bogserien "Frøken Ignora" som vi behandler. Der bliver især lagt vægt på handlingsforløbet, hvor vi bruger handlingsbroen som model. Eleverne skal dernæst selv finde på små historier, der har Frøken Ignora som hovedperson, og som er struktureret over handlingsbroen.</p> <p>Læringsmål Eleverne</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan fortælle om Katrine Marie Guldagers forfatterskab • kan opbygge en historie ud fra handlingsbroen • kan udarbejde enkle tekster med start, midte og slutning
<p>Uge 52</p>	<p>Juleferie</p>

<p>Uge 1 - Uge 2</p>	<p>Talemåder og ordsprog</p> <p>Indhold Eleverne skal disse temafredage arbejde med talemåder og ordsprog. Vi bruger ordsprog og talemåder til at give vores samtaler farve og humør.</p> <p>Fælles på klassen laver vi opgaver, hvor talemåder og ordsprog skal sættes rigtigt sammen. Først får eleverne i små grupper mulighed for at prøve at gennemskue betydningen af udtrykket, inden vi fælles diskuterer de enkelte udtryk; hvor de kommer fra og hvordan de er opstået.</p> <p>Derefter skal eleverne vælge en talemåde eller et ordsprog, og tegne på en planche, hvor tegningen viser en bogstavelig forståelse af talemåden/ordsproget. Til sidst skal de fremvise deres plancher for hinanden og forklare den egentlige mening med udtrykket.</p> <p>Læringsmål Eleverne</p> <ul style="list-style-type: none"> • øger deres ordforråd • kan skelne mellem idiomer og ordsprog • har forståelse for bogstavelig betydning og den egentlige mening • kan præsentere deres produkt på klassen
<p>Uge 4</p>	<p>Læseniveau og Læsespil</p> <p>Indhold Dagen bruges til at finde ud af hvor meget hver enkelt elev har rykket sig i læseniveau og spille forskellige læsespil.</p> <p>Læringsmål Eleverne</p> <ul style="list-style-type: none"> • kender deres eget læseniveau • har viden om teksters sværhedsgrad • udbygger deres ordforråd • kan udtrykke og begrunde egen opfattelse af historier
<p>Uge 5</p>	<p>ST prøver</p>
<p>Uge 6</p>	<p>Projektuge</p>
<p>Uge 7</p>	<p>Vinterferie</p>
<p>Uge 10 - Uge 12</p>	<p>Digte</p> <p>Indhold I dette forløb hænger de tre temafredage sammen, med udgangspunkt i digte. Den første fredag vil der være vægt på Halfdan Rasmussens forfatterskab, og vi ser nærmere på bogstavrim. Eleverne skal lave rim med deres egne navne, klappe og hinke dem i rytme.</p>

	<p>Den anden fredag er det haiku digte, vi skal prøve kræfter med, hvor årstider og stemning skal passe sammen. Eleverne laver collager med tryk, som deres haiku digte limes på.</p> <p>Den tredje og sidste fredag skal eleverne lave et diamantdigt, hvor ordklasserne genopfriskes.</p> <p>Læringsmål Eleverne</p> <ul style="list-style-type: none"> ● kan fortælle om Halfdan Rasmussens forfatterskab ● kan genkende forskellige slags rim ● kan fortælle, hvad der er særligt ved et digt ● kan kende forskel på rimord og hverdagsprog i tekster ● kan sammenligne tekster og tema med egne oplevelser ● har viden om enkel poetisk sprogbrug og billeder
Uge 15	Påskeferie
<p>Uge 16</p> <p>Mandag: 2. Påskedag</p>	<p>Orddeling</p> <p>Indhold Vi starter dagen med en øvelse i forkerte orddelinger, hvor eleverne skal prøve at sammensætte ord med f.eks. f - las - ke og re - gn - b - ue . Øvelsens formål er at vise, hvor svært det kan være, hvis ikke nogle bestemte regler følges. Der er brug for orden, og den findes heldigvis også. De rigtige orddelingsregler gennemgås med eksempler på tavlen.</p> <p>Eleverne skal dernæst arbejde med to aktiviteter. Først skal de på stavelsesløb, hvor de i små hold skal rundt på skolen og finde en stavelse. Det kunne f.eks. være i gymnastiksalen, hvor de finder stavelsen: "ge". Eleverne skal så skrive alle de ord, de kan med stavelsen "ge". Derefter fortsætter de til næste sted efter en ny stavelse. Den anden aktivitet foregår i klassen, hvor eleverne får udleveret en række ord, som de skal klippe over i stavelser og lime på karton.</p> <p>Læringsmål Eleverne</p> <ul style="list-style-type: none"> ● har viden om delingsregler ● kan prikke vokaler og dele ord ● kan bruge orddeling ved læsning af ukendte ord
<p>Uge 20</p> <p>Torsdag: Idrætsdag</p>	<p>Folkeviser</p> <p>Indhold Vi skal i dette forløb se nærmere på, hvad der kendetegner folkeviser. F. eks. at de har en fortællende stil i stroferne, mens omkvædet ofte er lyrisk og en påmindelse til tilhørerne om det varsel eller den stemning, visen fortæller om. Eleverne skal høre om flere typer af folkeviser, og hvad der karakteriserer disse, hvordan viserne er bygget op, og hvad de blev brugt til.</p>

	<p>Vi skal naturligvis lytte til forskellige folkeviser, bl. a. Agnete og havmanden, og eleverne får opgaver om viserne. Vi skal kædedanse og danse i rundkreds, som man gjorde i middelalderen.</p> <p>Læringsmål Eleverne</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan fortælle, hvad der er det særlige ved folkevisen • kan pege på steder i en tekst, der viser, at teksten er skrevet i en anden tid • har viden om folkevisens indhold og anvendelse • kan identificere ukendte ord i tekst og sang
Uge 21	Lejrskoletur og Kr. Himmelfartsferie
<p>Uge 23 - Uge 24</p> <p>Mandag: 2. Pinsedag</p> <p>Torsdag: Dyrskue</p>	<p>Forfatterskab: Hanne Kvist</p> <p>Indhold Den første fredag lytter vi til historierne: "Hr. Lykke" og "Jeg er Frede", "Fandens fødselsdag" og "Husene er alene hjemme". Undervejs gøres der ophold, hvor eleverne bl.a. skal indleve sig i karaktererne og læse replikker med hinanden. Sidst på dagen hører eleverne om Hanne Kvists forfatterskab, og om hvordan hun skaber historier i forskellige genrer, bl.a. digte, fantastiske romaner og billedbøger - men hvor hovedpersonen tit føler sig alene og har det svært.</p> <p>Den anden temadag arbejder vi med filmen: Der var engang en dreng - som fik en lillesøster med vinger", som er en filmatisering af en af Hanne Kvists bøger: "Drengen med sølvhjelm".</p> <p>Læringsmål Eleverne</p> <ul style="list-style-type: none"> • har viden om Hanne Kvists forfatterskab og skrivestil • har viden om begrebet besjæling • kan veksle mellem at lytte og ytre sig • har viden om filmgenrer og kan fortælle om perspektiv, billedudsnit, farver, blikke og musik